

N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 24 februari 1899, kl. 12 midd.

Memorial, angående användande af riksbankens vinst för år 1898.

I den till innevarande års Riksdag aflåtna propositionen om statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t föreslagit, att af riksbankens vinst för år 1898 — hvilken vinst uppgår till kr. 3,886,374: 09 — ett belopp af 1,000,000 kronor måtte anvisas för statsverket till utbetalning vid den tid under år 1900, som af Riksdagen bestämdes.

Öfver detta förslag har utskottet begärt yttrande från bankofullmäktige, hvilka med anledning häraf i skrifvelse den 16 februari 1899 anfört:

»Med anledning af utskottets anmodan åligger det fullmäktige att afgifva yttrande öfver Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen till Riksdagen gjorda framställning derom, att af riksbankens vinstmedel för år 1898 måtte för statsverkets behof till utbetalning vid den tid under år 1900, som af Riksdagen bestämdes, anvisas en million kronor.

»Under de senaste åren har riksbankens vinst fördelats mellan statsverket och riksbanken på det sätt, att

af vinsten för 1895	statsverket	erhållit	kr.	2,700,000:	—
»	»	»	»	riksbanken	»
					326,425: 69
»	»	»	1896	statsverket	»
					1,800,000: —
»	»	»	»	riksbanken	»
					1,318,211: 54
»	»	»	1897	statsverket	»
					2,000,000: —
»	»	»	»	riksbanken	»
					1,327,923: 13

Riksbankens andel har således under dessa tre år utgjort endast omkring 31,4 % af vinsten.

»Enligt lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897 skall, såsom bekant är, riksbankens grundfond utgöra femtio millioner kronor samt till reservfonden årligen afsättas minst 10 % af vinsten, tills reservfonden

uppgått till minst 25 % af grundfonden, då vidare afsättning kan upphöra. Vid 1898 års slut utgjorde grundfonden femtio millioner kronor, reservfonden fem millioner kronor och medel, afsatta till framtida disposition, 8,762,041: 33, deri inberäknad vinsten för 1898. Såsom häraf framgår, utgör den sistnämnda en afsevärd andel af dispositionsmedlen. Dess bibehållande åt riksbanken synes fullmäktige under närvarande förhållanden, då flere nya afdelningskontor skola upprättas och af riksbankens medel erhålla nödiga förlag, hvarförutom tomtinköp allt jemt förekomma samt nybyggnader dels pågå och dels förestå, vara önskvärdt, hvarför fullmäktige få såsom sin åsigt uttala, att vinstmedlen för 1898 må i sin helhet blifva åt riksbanken behållna.»

Riksdagen har, i öfverensstämmelse med utskottets derom gjorda framställningar, beslutit, att afdelningskontor af riksbanken under åren 1900—1903 skola inrättas i Halmstad, Kristianstad, Venersborg, Nyköping, Vesterås och Upsala eller sålunda under loppet af de närmaste fyra åren ej mindre än sex nya riksbankskontor; och då för beredande åt dessa kontor af erforderliga förlagsmedel samt för anskaffande åt så väl de nyssnämnda kontoren som åt åtskilliga andra riksbankskontor af lämpliga lokaler ej obetydliga belopp af riksbankens medel behöfva tagas i anspråk, har utskottet allt skäl instämma i bankofullmäktiges mening om lämpligheten deraf, att riksbankens ifrågavarande vinstmedel må för bankens egen räkning bibehållas. Med afseende härpå och enär statsverkets ekonomiska ställning synes vara så god, att detsamma utan olägenhet torde kunna undvara den af Kongl. Maj:t föreslagna andelen af bankovinsten, föranlåtes utskottet hemställa,

att Riksdagen, med afslag å Kongl. Maj:ts framställning om öfverlemnande till statsverket af 1,000,000 kronor af riksbankens vinst för 1898, må besluta, att ifrågavarande vinst i sin helhet, kronor 3,886,374: 09, skall för riksbankens egen räkning bibehållas.

Stockholm den 24 februari 1899.

På bankoutskottets vägnar:

F. A. BOSTRÖM.